

Mødet den 15. Juli 1909.

Fraværende: Laursen.

1. (J. Nr. 99—1909). Kongelig Stadfæstelse paa »**Fundats for Jens N. Hutfeldts Legat** for trængende agtværdige Enker i Aarhus Købstad«.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 183—1909). Cirkulære fra Landbrugsministeriet angaaende Loven om **Oprettelse af Husmandsbrug** af 30. April d. A.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 19⁸—1909). Skrivelse fra Aarhus Amtsråd om Repartition af Udgifter afholdte af Kommunen ved **Koppeepidemierne** i 19^{01/02}, 19^{04/05} og 19^{05/06}.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 23⁴—1909). **Slagtehusets Indtægter** i Januar Kvartal.

Indberetningen toges til Efterretning, og det henstilledes efter Forslag af Jakob Jensen, at de kvartaarlige Indberetninger suppleres med en Oversigt over Udgifterne.

5. (J. Nr. 44—1909). Forslag til en ny **Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad** for saa vidt angaar § 25 (Se Side 160).

Det fra Bygningskommissionen foreliggende Udkast til § 25 vedtoges.

6. (J. Nr. 180—1909). Valg af en Delegeret til **Generalforsamling i Hads-Ning-Herreds-Jernbane**.
Simonsen valgtes.
7. (J. Nr. 183—1909). Valg af **Repræsentant og Suppleant til Hammelbanens** Bestyrelse.

Mikael Johansen og Samuelson genvalgtes henholdsvis som Repræsentant og Suppleant.

8. (J. Nr. 112—1909). Indstilling fra Kirkegaardsbestyrelsen om, at Opførelsen af det paatænkte ny mindre **Kapel paa Nordre Kirkegaard** udsættes indtil videre.

Formanden erindrede om, at der særlig efter Menighedsraadenes Ønske var blevet bevilget 7500 Kr. til Opførelse af et mindre Kapel paa den nye Del af Nordre Kirkegaard, saaledes at der kunde foretages flere Begravelser samtidigt. Provstesynet havde imidlertid nu udtalt, at det ikke fandt Grund til Opførelse af dette Kapel, hvorfor Kirkegaardsbestyrelsen indstillede, at man udsatte Opførelsen indtil videre.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 189—1909). Indstilling fra Slagtehusudvalget om Bemyndigelse til at lade udarbejde Planer og Overslag vedrørende Opførelse af et **Eksportslagteri** paa Arealet Syd for Slagtehuset.

Simonsen meddelte, at der i Maj Maaned fra forskellige Eksportører var indgivet Andragende til Udvalget om bedre Forhold for Eksportslagtingen, særlig om mere Plads. Udvalget kunde give Andragerne Ret i, at der var alt for ringe Plads paa Slagtehuset, navnlig de Dage da der slagtedes til Eksport, og de senere Aar havde vist, at Eksportslagtingen tiltog saa meget, at man nok kunde forsvare at gaa til en ret betydelig Udvidelse. Efter Udvalgets Mening vilde det være bedst at opføre et helt nyt Eksportslagteri for Krea-

turer og Svin. Beløbet var inkluderet i det nye store Laan, og Slagteriet kunde komme til at ligge i umiddelbar Forbindelse med det nuværende Slagteri, hvis Slagtehuset kunde faa Trekanten Syd for Slagtehuset, altsaa det Areal hvorpaa den gamle Sømfabrik havde ligget, overladt. Ganske vist var der den kedelige Omstændighed, at Havnen ønskede en Vej fra det ny Havneanlæg ført mellem det paagældende Areal og Slagtehuset, men da denne Vej næppe vilde faa større Betydning for Havnen, idet det meste af Trafikken vilde gaa om ad Jægergaardsvej og Spanien, hvorimod den umiddelbare Forbindelse mellem de to Slagterier særlig for Ledelsens Skyld vilde være overordentlig vigtig, skulde Slagtehusudvalget henstille, at Havnen frafaldt sit Ønske. Foreløbig androg Slagtehusudvalget om at faa Arealet overladt til det anførte Formaal og om Bemyndigelse til at lade udarbejde Planer og Overslag for det nye Eksportslagteri.

Magnus Nielsen skulde ikke komme nærmere ind paa, hvorvidt det vilde være betimeligt at indrette et nyt Eksportslagteri, men kun anbefale Udvalget at se godt til Bunds i Sagen, inden det gik videre, idet det foreliggende ikke syntes tilstrækkelig Borgen for, at Eksportslagteriet havde en sikker Fremtid for sig. Den projekterede Vej vilde Havnen næppe give Afkald paa, da den vilde skabe en naturlig Aare mellem Havnen og det vestlige Kvarter af Byen. Forøvrigt laa Kommunen for Tiden i Underhandling med Havnen om forskellige Magelæg, idet Brolægningsudvalget gerne vilde have mere og bekvemmere Plads til Materialier til Vejanlæg, og dertil var den nu af Slagtehusudvalget fremdragne Plads udset.

Mikael Johansen fremhævede, at det

ny Eksportslagteri vilde koste mange Penge, og at Slagtehuset i mange Aar havde givet Under-skud. Det vilde derfor være meningsløst at ofre mere end højst nødvendigt paa den Konto, særlig da Udgiften ikke kom Byens Borgere, men væsentlig kun Landboerne til Gode. Han henstillede til Slagtehusudvalget paa en eller anden Maade at faa Balance i Regnskabet, maaske ved at forhøje Slagteafgiften.

R a h r antog næppe, at Brolægningsudvalget fik den omhandlede Plads, da denne hørte med til Slagtehusets Udvidelser. Der var ikke Tvivl om, at den nu foreslaaede Udvidelse var særdeles betimelig, men om man vilde gaa med, naar man saa, hvad Udvidelsen vilde koste, var et andet Spørgsmaal. Selvfølgelig betalte Slagtehuset sig ikke videre godt, men man maatte ogsaa være tilfreds, hvis det blot kunde klare sig. Vejen fra Havnen kunde næppe undværes. Han foreslog Sagen sendt til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

J a k o b J e n s e n var klar over, at Tiden var inde til at udvide Slagtehuset, skønt Forholdene næppe var saa slemme, som de blev gjort til. Han henstillede dog til Udvalget at gaa lidt langsomt frem med Udvidelsen, da Indtægten kun var saare lille i Forhold til den store Pengesum, der var sat i Slagtehuset. Udvidelsen maatte selvfølgelig ske mod Syd, og der kunde nok findes en Plads ved Havnen, der laa mere bekvem for Brolægningsudvalget end Arealet Syd for Slagtehuset. Han tilraadede, at de Udvalg, der havde med de forskellige Skellinier ved Havnen at gøre, traadte sammen for nærmere at drøfte Forholdene. Havnen kunde dog vist næppe give Afkald paa den omtalte Vej.

Niels Jensen gjorde gældende, at hvis Pladsen Syd for Slagtehuset blev overgivet til Brolægningsudvalget, havde Slagtehuset ikke Plads til Udvidelser uden ned mod Havnen. Han anbefalede at faa Skelforholdene ordnet, saaledes at man fik fuld Klarhed over, hvad der var Havnens, og hvad der var Kommunens. Slagtehusudvalget saa saaledes paa Tingene, at der maatte udvides, hvis man vilde beholde Eksportslagtningen; det var den, som optog de $\frac{7}{8}$ af Hallerne for Kreaturslagtningen.

Simonsen kunde godt forstaa, at man kunde nære Betæneligheder ved at gaa med til Foretagendet; Udvalget havde selv været noget betænkelig, men det saa dog ikke rettere, end at der maatte foretages noget. Eksportslagtningen kunde ganske vist høre op, men Udvalget troede dog ikke, at dette vilde blive Tilfældet i en lang Aarrække. De sidste 6 Aar havde Eksportslagtningen været stærkt stigende, saa der nu slagtedes langt flere Kreaturer til Eksport end til Brug her i Byen. Derfor maatte det ogsaa anses for fuldt forsvarligt at give Bevilling til et nyt Eksportslagteri. Naar Pladsen var blevet anvist, vilde alle vist billige; at man nøjedes med saa lille en Udgift som mulig; men det kunde ikke blive ved at gaa, som det gik i Øjeblikket, uden at man maatte afvise Eksportører eller resikere, at disse gik andre Steder hen. Med Hensyn til Slagtehusets Regnskab kunde han oplyse, at det viste god Fremgang og i hvert Fald gik til den rigtige Side; men dette maatte dog ogsaa erindres, at Slagtehuset var et Foretagende, der var startet af andre Hensyn end finansielle, og mest for at udfylde en Plads i Byens Sundhedsvæsen. Det lod sig næppe gøre at forhøje Slagteafgiften, i hvert Fald ikke

naar man bød saa ringe Pladser som nu.

Magnus Nielsen var forbavset over, at Hr. Rahr saa bestemt kunde sige, at Brolægningsudvalget ikke kunde faa Pladsen Syd for Slagtehuset overladt, da der dog forelaa Skrivelse fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at Brolægningsudvalget ikke kunde faa Pladsen, før de tidligere omtalte Magelæg var i Orden. Brolægningsudvalget havde derfor stadig været i den Tro, at Pladsen vilde blive det overladt, men naturligvis skulde det ikke lægge Hindringer i Vejen, hvis Slagtehuset ikke kunde udvides mod Øst. Trangen til en ny Oplagsplads for Brolægningsvæsenet var meget stor, og Pladsen Syd for Slagtehuset havde netop en passende Størrelse.

Mikael Johansen skulde gerne indrømme, at Slagtehuset var en sanitær Foranstaltning, men det var Vandværket ogsaa, og det gav dog hvert Aar et ret betydeligt Overskud, skønt det blev forrentet og amortiseret med 7 % p. a.

Rahr havde kun udtalt, at han antog næppe, at Brolægningsudvalget fik Pladsen. Denne var den mest naturlige for Slagtehusets Udvidelse.

Simonsen var glad ved, at Brolægningsudvalget ikke vilde lægge Hindringer i Vejen for, at Slagtehuset fik Pladsen overladt. Slagtehuset forrentede sig sikkert lige saa godt som Vandværket, i hvert Fald var det ikke nogen daarlig Forretning.

Slagtehusudvalget bemyndigedes til efter forudgaaende Forhandling med Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at lade udarbejde de ommeldte Planer og Overslag.

10. (J. Nr. 154—1909). Efter Indstilling fra Vandværksudvalget vedtoges det at yde **Havelejere**

Nord for Byen en Godtgørelse af 125 Kr. i Anledning af en af dem bekostet Vandledning.

11. (J. Nr. 187—1909). Indstilling fra Brolægningsudvalget med Udkast til **Broen over Aaen** ud for Møllestien.

Magnus Nielsen meddelte, at Broen var projekteret som en Hennebiquebro med en Bredde af 25 Alen og en Spændvidde af 18 Alen. Brodækket skulde lægges saaledes, at det kunde indgaa som Led i en eventuel Overbygning af Aaen. De fire Kandelaber, der tidligere havde staaet paa Klemensbro, tænktes anvendt til Broens Belysning, foreløbig med Gas, men dog med Tanke om at omforandre dem til elektrisk Belysning. For Rækværkets Vedkommende forelaa der to Udkast, som Udvalget skulde henstille til Byraadet at vælge imellem.

Jakob Jensen henstillede at vælge Plan I, da Plan II vel meget lignede Rækværket paa Klemensbro.

J. C. Petersen gjorde opmærksom paa det stødende i, at Stolperne i Rækværket ikke stod lige over Konsollerne i Brogesimsen.

Simonsen mente, at Hensynet til Udgiften, hvorom Indstillingen intet indeholdt, kunde være bestemmende for, hvilken Plan man skulde vælge.

Magnus Nielsen oplyste, at de to Forslag kunde udføres til samme Pris. Det af Hr. J. C. Petersen paatalte Forhold med Stolperne og Konsollerne kunde maaske rettes, men iøvrigt vilde Broen komme til at ligge skævt, saa Stolperne vilde altid komme til at synes at staa skævt for Konsollerne. Udvalget syntes bedst om Plan II, der var ikke saa lidt afvigende fra Klemensbro.

Projekt II valgtes.

12. (J. Nr. 188—1909). Den foreliggende Indstilling

fra Brolægningsudvalget om Lægning af **afskærende Kloakledninger** i de ny Gader langs Aaen vedtoges.

13. (J. Nr. 193—1909). Indstilling fra Bestyrelsen for **Christian den Niendes Børnehjem** angaaende den fastsatte Betaling for Ophold paa Hjemmet.

Formanden erindrede om, at Byraadet havde vedtaget at fastsætte Plejepengene til 300 Kr. Fra Overinspektøren var der imidlertid nu kommet Meddelelse om, at Plejepengene intet Steds var ansat til mere end 240 Kr., hvorfor han anmodede Bestyrelsen om en Udtalelse om, hvorvidt den kunde gaa med til at gaa ned til denne Sum. Bestyrelsen skulde ganske henstille Afgørelsen til Byraadet, men var dog nærmest stemt for at sætte Beløbet til 240 Kr. Sagen havde iøvrigt ikke stor Betydning, da det hovedsagelig vilde blive Aarhus Kommune, der kom til at anbringe Børn paa Hjemmet.

Det vedtoges at nedsætte Betalingen til 240 Kr. aarlig.

14. (J. Nr. 120—1909). Det foreliggende **Andragende fra Horsens Fængselsselskab om Bidrag** for indeværende Aar henvistes til Budgetbehandlingen for 1910—11.

